

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000381

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-02-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лещенко Сергій Васильович

2. Leshchenko Serhii V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 05312091

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81.43

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості розвитку лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України
2. Psychological features of the development of leadership competences of the non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine

Реферат:

1. Актуальність теми зумовлена необхідністю якісної підготовки сержантського складу НГУ в умовах збройної агресії проти України, що вимагає розвитку їхнього лідерського потенціалу, здатності ефективно управляти особовим складом, приймати відповідальні рішення, зберігати стійкість у стресових ситуаціях і формувати командну взаємодію. Лідерські компетентності сержантів стають визначальним чинником посилення боєздатності підрозділів, зміцнення дисципліни й згуртованості, формування позитивного морально-психологічного клімату у військових колективах. Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й емпірично визначити психологічні особливості розвитку лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України та запропонувати науково-практичні рекомендації з їх формування. Відповідно до мети сформульовано наступні завдання дослідження: 1. Здійснити теоретичний аналіз результатів сучасних наукових досліджень лідерських компетентностей військовослужбовців. 2. Визначити структуру,

зміст, показники та критерії сформованості лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України. 3. Виявити факторну структуру лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України, які мали бойовий досвід та які його не мали. 4. Розробити структурно-функціональну модель розвитку лідерських компетентностей сержантського складу НГУ. 5. Обґрунтувати програму розвитку лідерських компетентностей сержантського складу НГУ та запропонувати науково-практичні рекомендації командирам, офіцерам по роботі з особовим складом та офіцерам-психологам щодо її використання у практиці професійно-психологічної підготовки НГУ. Об'єкт дослідження – військове лідерство як психологічний феномен. Предмет дослідження – психологічні особливості розвитку лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що вперше встановлено показники та критерії сформованості лідерських компетентностей сержантського складу НГУ з бойовим досвідом та без нього; визначено та проінтерпретовано факторну структуру лідерських компетентностей сержантського складу НГУ, які мали бойовий досвід та які такого досвіду не мали; розроблено структурно-функціональну модель розвитку лідерських компетентностей сержантського складу НГУ; удосконалено модель лідерських компетентностей сержантського складу НГУ; дістали подальшого розвитку наукові уявлення про психологічні фактори військового лідерства. Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні, експериментальній перевірці та впровадженні ефективності наукових результатів авторської програми розвитку лідерських компетентностей сержантського складу НГУ «Лідер» у системі підготовки сержантського складу. Отримані результати можуть використовуватися у процесі професійно-психологічної підготовки сержантів-лідерів НГУ. На основі результатів дослідження розроблено науково-практичні рекомендації для військових психологів, офіцерів по роботі з особовим складом та командирів підрозділів щодо формування й розвитку лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України, а також їх застосування під час організації та проведення індивідуальної підготовки у військових частинах.

2. The relevance of the topic is due to the need for high-quality training of the National Guard of Ukraine sergeants in the conditions of armed aggression against Ukraine, which requires the development of their leadership potential, the ability to effectively manage personnel, make responsible decisions, maintain stability in stressful situations and form team interaction. The leadership competencies of sergeants become a determining factor in strengthening the combat capability of units, strengthening discipline and cohesion, and forming a positive moral and psychological climate in military teams. The purpose of the – study is to theoretically substantiate and empirically determine the psychological features of the development of leadership competencies of the non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine and to offer scientific and practical recommendations for their formation. According to the goal, the following research tasks are formulated: 1. To carry out a theoretical analysis of the results of modern scientific research on the leadership competencies of military personnel. 2. Determine the structure, content, indicators and criteria for the formation of leadership competencies of the non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine. 3. Identify the factor structure of the leadership competencies of the non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine, who had combat experience and who did not have it. 4. Develop a structural and functional model for the development of leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeants. 5. To substantiate the program for the development of leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeant staff and to offer scientific and practical recommendations to commanders, personnel officers and psychological officers regarding its use in the practice of professional and psychological training of the National Guard of Ukraine. Object of study – military leadership as a psychological phenomenon. The subject of the study is psychological features of the development of leadership competencies of the non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that for the first time the indicators and criteria for the formation of leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeant staff with and without combat experience were established; the factor structure of the leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeant staff, who had combat experience and who did not have such experience, was determined and interpreted; a structural

and functional model of the development of leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeant staff was developed; the model of leadership competencies of the National Guard of Ukraine sergeant staff was improved; scientific ideas about the psychological factors of military leadership were further developed. The practical significance of the obtained results lies in the development, experimental verification and implementation of the effectiveness of the scientific results of the author's program for the development of leadership competencies of the National Guard of Ukraine «Leader» in the NCO training system. The obtained results can be used in the process of professional and psychological training of sergeant-leaders of National Guard of Ukraine. Based on the results of the study, scientific and practical recommendations were developed for military psychologists, personnel officers and unit commanders regarding the formation and development of leadership competencies of non-commissioned officers of the National Guard of Ukraine, as well as their application during the organization and conduct of individual training in military units.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U20091

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Мацегора Я. В., Колесніченко О.С., Приходько І.І., Лещенко С.В. Очікування щодо образу ефективного лідера у військовослужбовців Національної гвардії України. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2023. № 1(60). С. 69–83. DOI:10.33216/2219-2654-2023-60-1-69-83
- Мацегора Я. В., Колесніченко О.С., Бацамут В.М., Лещенко С.В. Образ ефективного сержанта Національної гвардії України. Честь і закон. 2023. № 3(86). С. 137–148 DOI: 10.33405/2078-7480/2023/3/86/287133
- Лещенко С.В., Приходько І.І. Психологія військового лідерства: теорії, принципи, компетентності. Психологія і суспільство. 2024. № 2(90). С. 157–178. DOI: 10.35774/pis2024.02.157
- Лещенко С.В. Оцінювання лідерства серед сержантів. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Психологія». 2025. № 73. С. 385–400. DOI: 10.34142/23129387.2025.73.25
- Лещенко С.В. Обґрунтування структурно-функціональної моделі розвитку лідерських компетентностей сержантського складу Національної гвардії України: теоретичні засади та результати апробації. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2025. № 2(10). С. 59–68. DOI: 10.52363/dcpp-2025.2.5
- Leshchenko S.V. Psychological cohesion as a fundamental component of military leadership. The Bulletin of National Defence University of Ukraine. 2025. № 20(6). P. 44–51. DOI: 10.33099/2617-6858-25-20-6-44-51

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U20091

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ігор Іванович

2. Ihor Prykhodko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан Захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осьодло Василь Ілліч

2. Vasyl Osodlo

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2893-4721

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цільмак Олена Миколаївна

2. OLENA M. TSILMAK

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасічник Володимир Іванович

2. Pasichnyk Volodymyr I.

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товма Микола Іванович

2. Tovma Mykola I.

Кваліфікація: к. психол. н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Барко Вадим Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Барко Вадим Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Манжура Святослав Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна